

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Здобувач ступеня доктора філософії ЄРЬОМКА Данило Вікторович,
1985 року народження, громадянин України,

освіта вища: закінчив у 2008 році Харківський національний університет
ім. В.Н. Каразіна, за спеціальністю Прикладна фізика,

не працює,

виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Публічне управління
та адміністрування».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського
національного економічного університету імені Семена Кузнеця від «23» квітня
2025 року № 137, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

Євген ВІЛГІН, доктор наук з державного управління, професор кафедри
державного управління, публічного адміністрування та економічної політики,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Рецензентів –

Марина ГРУЗД, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
державного управління, публічного адміністрування та економічної політики,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця;

Людмила АВЕДЯН, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
державного управління, публічного адміністрування та економічної політики,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Офіційних опонентів –

Оксана ПАРХОМЕНКО-КУЦЕВІЛ, доктор наук з державного
управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та
адміністрування, Університет Григорія Сковороди в Переяславі.

Анна ЧЕЧЕЛЬ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
публічного управління та адміністрування, Навчально-науковий інститут
управління, Маріупольського державного університету,

на засіданні «17» червня 2025 року прийняла рішення про присудження
ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та

адміністрування» Данилу ЄРЬОМКО на підставі публічного захисту дисертації «Удосконалення взаємодії органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Дисертацію виконано у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, Міністерство освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник – Наталя ГАВКАЛОВА, доктор економічних наук, професор, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, завідувач кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, в якому містяться нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, присвячених узагальненню та розвитку теоретичних положень, розробленню методичних підходів, а також практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів взаємодії між місцевою владою та громадянськими організаціями. Дослідження розв'язує актуальну проблему в галузі державного управління, зокрема, обґрунтування теоретичних та методологічних засад оптимізації взаємодії між органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства, а також на розробку практичних рекомендацій.

Основні результати дисертаційного дослідження: запропоновано соціальний механізм взаємодії органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства, який виконує функцію контролю та впливу; розроблено структурно-функціональну модель розвитку співпраці між органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства, яка ґрунтується на ключових принципах демократичного врядування та передбачає активне використання інноваційних інструментів публічного управління; поглиблено аналіз ключових факторів впливу на Індекс сталості організацій громадянського суспільства (CSOSI), з акцентом на необхідність фінансової незалежності ГО, вдосконалення механізмів громадського контролю, розширення цифрових платформ для взаємодії та підвищення рівня участі громадян у політичному процесі.

Удосконалено: категоріально-понятійний апарат, де громадянське суспільство виступає зв'язуючою ланкою між приватною та публічною сферою, об'єднуючи мережу громадських організацій і структур, які діють у публічно-політичному просторі з метою представлення та захисту інтересів різних

соціальних груп; модель становлення громадянськості в особистості – це комплексне поняття, що охоплює процес формування свідомості, знань, цінностей, мотивації та емоції, навичок та поведінки; удосконалено підходи до аналізу моделей взаємодії між органами місцевого самоврядування та громадянським суспільством; дослідження чинників, що впливають на ефективність взаємодії, визначення ключових проблем, з якими стикаються органи місцевого самоврядування та ІГС в процесі взаємодії та чинники, що сприяють результативній взаємодії; дослідження ролі громадянського суспільства у демократизації публічного управління, обґрунтовано його значення як посередника між громадянами та державними структурами, що забезпечує прозорість, підзвітність влади та формування суспільно орієнтованої політики; запропоновано напрями посилення громадського контролю для забезпечення підзвітності та відповідальності органів державної влади.

Результати дослідження можуть бути використані: при розробці законодавчих ініціатив щодо покращення механізмів співпраці між громадянським суспільством і місцевими органами влади; органами місцевого самоврядування для впровадження інструментів громадської участі та розширення взаємодії з громадськими організаціями; громадськими структурами. Розроблено структурно-функціональну модель розвитку взаємодії органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства, засновану на фундаментальних принципах та інноваційних підходах. Обґрунтовано необхідність застосування субсидіарного підходу для розвитку співпраці між органами публічного управління та інститутами громадянського суспільства.

Досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти щодо оптимізації взаємодії органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, з них 6,5 наукових публікацій щодо дотримання вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії:

1. Полатай В.Ю., Єрьомка Д.В. Деякі аспекти взаємодії органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства. *Наукові перспективи. Серія «Механізми державного управління*, 2021. № 10(16). С. 447–457.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-10\(16\)-447-457](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-10(16)-447-457)

Посилання: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/725/727>

2. Лукашев С.В., Зілінська А.С., Єрьомка Д.В. Взаємодія громадянського суспільства й держави: теоретичний аспект. *Наукові перспективи. Серія «Державне управління»*, 2022. № 1(9). С. 174–186.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-1\(19\)-174-186](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-1(19)-174-186)

Посилання: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1004/1003>

3. Гавкалова Н.Л., Єрьомка Д.В. Роль інститутів громадянського суспільства у процесах демократизації публічно-управлінської сфери. *Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Державне управління»*, 2023. № 1(7). С. 134–146.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-1\(7\)-134-146](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-1(7)-134-146)

Посилання: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/3386/3401>

4. Єрьомка Д.В., Табацький М. Г. Проблемні аспекти налагодження взаємодії органів публічного управління з інститутами громадянського суспільства. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*, 2023. № 1 (79). С. 85–92.

DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2023.1.13>

Посилання: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2023/13.pdf

5. Єрьомка Д.В. Напрямки удосконалення взаємодії органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства публічної влади в умовах війни в Україні. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*, 2023. № 5-6. С. 58–64.

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-5-10>

Посилання: <http://apie.org.ua/en/directions-for-improving-the-interaction-of-local-government-bodies-with-civil-society-institutions-of-the-public-authority-in-the-conditions-of-war-in-ukraine/>

6. Белікова Надія, Єрьомка Данило. Проектна діяльність як інструмент розвитку об'єднаної територіальної громади. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*, 2024, № 1. С. 32–36.

<http://apie.org.ua/en/project-activity-as-a-development-tool-of-the-united-territorial-community/>

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-1-7>

7. Єрьомка, Д., & Табацький, М. (2024). Роль інформаційних-комунікаційних технологій та громадянського суспільства у розвитку місцевого самоврядування. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*, 2024. Том 332. № 4. С. 352-357.

<https://heraldes.khmnua.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/505/511>

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Офіційний опонент Оксана Ігорівна ПАРХОМЕНКО-КУЦЕВІЛ, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, Університет Григорія Сковороди в Переяславі, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. В дисертації приділено значну увагу теоретичним аспектам взаємодії органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства. Проте, було б корисно розширити емпіричну частину дослідження, включивши більше конкретних прикладів успішної та неуспішної взаємодії в різних регіонах України в умовах воєнного стану.

2. Запропонована структурно-функціональна модель є цінним внеском, але потребує подальшої апробації та адаптації до специфічних умов різних територіальних громад.

3. Недостатньо уваги приділено вивченню впливу фінансових ресурсів на ефективність взаємодії органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства.

4. Не до кінця окреслена роль громадських рад або інших конкретних форм участі. Хоча у тексті згадується про участь інститутів громадянського суспільства у публічному управлінні, доцільно було б чіткіше розмежувати інструменти участі (громадські ради, електронні петиції, бюджет участі тощо) та оцінити ефективність кожного з них.

5. Окремі термінологічні конструкції (наприклад, «соціальна відповідальність як рушійна сила») потребують уточнення меж застосування. Варто було б також конкретизувати інструменти впровадження запропонованої моделі в умовах обмежених ресурсів на місці.

Офіційний опонент Анна Олександрівна ЧЕЧЕЛЬ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, Навчально-науковий інститут управління, Маріупольського державного університету, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Аналізуючи методологічну частину дисертації, виявлено відсутність чіткої дослідницької гіпотези або чітко сформульованих питань, на які автор намагається відповісти. Замість цього, в роботі представлено широкий перелік загальних тверджень про важливість взаємодії ОМС та ІГС. Відсутність чіткої

гіпотези ускладнює процес емпіричної перевірки та робить висновки дослідження менш обґрунтованими.

2. Перший розділ за стилістикою наближений до навчального матеріалу: він здебільшого містить виклад окремих аспектів подій без належного авторського аналізу чи узагальнень, пов'язаних із основною темою. Лише наприкінці розділу простежуються окремі спроби підсумкових висновків. У теоретичному обґрунтуванні дисертації є нечітке визначення ключових понять, таких як «взаємодія», «ефективність взаємодії» та «інститути громадянського суспільства», що ускладнює їх емпіричне вимірювання та порівняння з іншими дослідженнями. Наприклад, поняття «взаємодія» використовується в різних контекстах, і не завжди зрозуміло, що саме мається на увазі: обмін інформацією, спільне планування, участь у прийнятті рішень чи щось інше.

3. Розглядаючи практичні рекомендації, запропоновані в дисертації, слід відзначити їх надто загальний характер. Наприклад, автор рекомендує «активізувати співпрацю між ОМС та ІГС», не вказуючи конкретних механізмів, інструментів та ресурсів, необхідних для цього. Не враховано специфіку різних типів громад, їхні можливості та потреби. Відсутній план дій, який би визначав конкретні кроки, відповідальних осіб та терміни виконання. Через відсутність конкретних пропозицій, рекомендації дисертації важко застосувати на практиці і вони можуть залишитися лише декларативними заявами.

4. Таблиця 2.7 містить застарілі дані, що обмежує її аналітичну цінність. Доцільніше було б використати актуальні статистичні показники або результати останніх досліджень. Окрім того, у таблиці відсутній розгляд ситуації в умовах воєнного стану, що суттєво впливає на досліджувані показники. Рекомендується доповнити інформацію з урахуванням новітніх змін, спричинених воєнними діями, для забезпечення комплексності та релевантності аналізу.

5. У роботі простежуються певні технічні неточності, які потребують уваги. Рекомендується перевірити роботу на наявність технічних помилок та неточностей.

Рецензент Марина Володимирівна ГРУЗД, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У підрозділі 2.3 (ст. 145-147) автором означено перелік слабких сторін

співпраці органів місцевого самоврядування та громадських організацій та надати стислу характеристику їх проявів. Автору слід приділити більше уваги аналізу політичного впливу та конфлікту інтересів як слабкій стороні, що не сприяє розвитку теоретичних громад та ефективності місцевого самоврядування.

2. У дисертаційній роботі у розділі 3.1 (ст. 163) наведено рис. 3.2 «Напрями посилення громадського контролю в Україні», але автором не додано власних пропозицій в надане представлення щодо напрямів посилення громадського контролю спрямованого на забезпечення підзвітності та відповідальності державних органів.

3. Робота значно виграла б, якщо б в табл. 3.1 «Перспективні напрями цифрової трансформації комунікаційних процесів в Україні» (ст. 166) дисертантом було доповнено перелік напрямів розвитку згідно врахування висновків Звітів про стан інформатизації та виконання галузевих, регіональних програм, проектів, робіт з інформатизації, програм, проектів, робіт з інформатизації органів місцевого самоврядування, завдань, проектів, робіт з інформатизації Національної програми інформатизації.

4. При розгляді класифікації стратегій співпраці органів місцевого самоврядування та громадських організацій (ст. 173-177) слід більше уваги приділити комунікаційній стратегії як базису відкритого діалогу «місцева влада – інститути громадянського суспільства».

5. У дисертаційній роботі мають місце окремі лінгвістичні неточності, але в цілому стиль викладення думок є логічним і зрозумілим.

Рецензент Людмила Йосипівна АВЕДЯН, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У розділі 2, де йдеться про роль та діяльність неурядових організацій, акцентовано увагу на їхній ефективності у взаємодії з органами місцевого самоврядування. Однак, для більш глибокого та обґрунтованого аналізу, доцільно було б розширити розділ шляхом розгляду конкретних показників ефективності і неурядових організацій. Це дозволило б не лише констатувати факт ефективності, а й визначити критерії, за якими її можна оцінити, та фактори, які на неї впливають.

2. У роботі в роботі не враховано теорію соціальних мереж, яка дозволяє аналізувати структуру та характер відносин між ОМС та ІГС.

3. Автор міг би дослідити, як зміни у законодавстві та державній політиці впливають на можливості та обмеження для взаємодії.

4. Враховуючи поточну кризу та вплив війни на ОТГ, варто було б детальніше дослідити, як змінилася між ОМС та ІГС в умовах кризи та які нові механізми ефективності можуть бути впроваджені для реагування на такі виклики.

Голова спеціалізованої вченої ради ДФ 64.055.064 Євген Аркадійович ВІЛГІН, доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, надав позитивний відгук без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Данилу ЄРЬОМКО ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Євген ВІЛГІН
(власне ім'я та прізвище)